

Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
Posudek oponenta bakalářské práce

název práce: Life story uživatelék vybraných azylových domů pro matky s dětmi v tísní

autor: Jitka Kohoutová

studijní obor: Sociální a charitativní práce

Obecná hodnocení – obsahová část.

Posuzovaná bakalářská práce vychází z cenného informačního zdroje: z praxe v azylovém domě. Autorka se snažila propojit širší pohled na rodinné prostředí s jejich klíčovými událostmi a s krizovou intervencí, sociální pomocí na úrovni azylového domu.

Práce je přehledně rozdělená na teoretickou část, praktickou a přílohy; v přílohové části chybí číslování stránek.

Teoretická část, 4 kapitoly, je vypracovaná v obecné rovině. V **Úvodu práce, mj. nesprávně** číslovaném jako kapitola 1, zjišťují nedostatečně prostudované teoretické zdroje, kterými by mohla přesněji formulovat cíl bakalářské práce. Na straně šest autorka uvádí několik vágních cílů:

- přiblížit problematiku azylových domů,
- charakterizovat vybraná zařízení pro matky s dětmi v tísní,
- zdokumentovat a popsat celkovou situaci klientek.

Maximalistické zaměření práce autorka zpracovala zjednodušeně, nevyužila hodnotné monografie sociologické a psychologické, které uvádí jako výchozí v seznamu literatury. Například Sobotkové Psychologii rodiny, která mohla být dostatečným teoretickým východiskem ke zpracování základních poznatků při zkoumání rodin. V kapitole 4.1. se konečně objevuje pojem „rodina jako systém“. Očekávala jsem pohled na rodinu jako na společenství interakcí, vývoje a změn. Bohužel se dál v textu současnou rodinou (ne klinickou) z hlediska jejich možností a zvládání zátěží nezabývá. Hlubší analýza cíle práce se takto rozměňuje do obecně známých skutečností.

Poruchy rodiny – kapitola druhá, nesprávné pořadí viz. výše, poukazují na přesnější pojmenování kapitoly: poruchy funkce rodiny. Kapitola je stručně sestavená z učebnic, ne v docela správném kontextu zkoumaného problému. Nesprávně je zařazený poslední odstavec na straně šest. Odstavec je přínosný pro vztahové vzorce v normální rodině. V této kapitole proklamuje známé obecné faktory oslabující rodinnou odolnost.

Rodina svobodné matky – kapitola třetí, z pohledu sociálního pracovníka, je uceleněji zpracovaná.

Podkapitola 4.1 Preventivní působení, takto sestavená je mimo kontext práce a nadbytečná. Zásadní obrat ke kvalitnějšímu rodinnému životu jistě nepřinese výuka rodinné výchovy na základní škole. Vzhledem k tématu práce autorka podcenila vědomé nebo neúmyslné vzorce chování rodičů, mohla se rozepsat o protektivních faktorech na úrovni rodinného i společenského systému.

Naprosto nesrozumitelná podkapitola **4.2 Sociální práce** ! Na straně 27 shledávám podivné plagiátorství, obsahové obecnosti, které nasvědčují **o neporozumění autorky o metodách sociální práce**. Autorka by měla specifikovat, které nepřímé projektivní metody a standardizované testy sociální pracovník ve své praxi využívá. A jaké má k nim oprávnění. Jak je frekventovaná metoda sebepozorování v sociální práci?

Kapitola 4.3. přináší všeobecné učebnicové údaje. **V kapitole 4.4.**, jakožto podpůrné síť, která umožňuje kompenzovat dočasné slabiny ve fungování rodiny, autorka principiálně opakuje již napsané v předcházejících kapitolách.

Výzkumná část práce formálně není přehledně strukturovaná. Metodologicky odráží málo požadovaných informací o zkoumané problematice (koncept). Autorka vymezila tyto výzkumné cíle (vágní cíle):

1. Analýza důvodů příchodu matek s dětmi do azylového domu a dalších příčin, jež ovlivnily jejich situaci.
2. Hlavním cílem seznámení se skutečnými příběhy konkrétních klientek těchto zařízení, přiblížení příčin, které vedly k nutnosti využití služeb azylového domu, k získání představy o průběhu jejich adaptace na vzniklou situaci a možnosti řešení stávajících problémů a vyhlídkách jejich dalšího života.

Tato část práce tedy **neobsahuje** jasné vymezení práce, formulaci problému a pracovní hypotézu. Co vlastně zkoumala a co zjistila. Metoda rozhovoru nemá jednoznačně položené otázky. V malém zkoumaném vzorku bylo potřebné změnit i věk respondentek. Vlastní výsledky rozhovorů nebyly vyhodnoceny a doloženy, přehledně zpracovány např. graficky. Nebyly interpretovány. Analýzu důvodů příchodu respondentek do azylového domu jsem nenašla.

Cíl práce: životní příběh byl správně formulován, ale nebyl naplněn.

Formální a jazyková část hodnocení.

Jazykový projev práce je slabší, mnohé odstavce se zúžují na nepodstatná obecná fakta. Časté stylistické nedostatky znesnadňují porozumění textu: například na straně sedm první odstavec a jinde, cizojazyčný název v zadání bakalářské práce. Pravopisné chyby: skloňování podstatných jmen, skloňování místopisných jmen např. Klatovy, pravopis velkých písmen u náboženských postav aj.

Autorka nepřesvědčila, že dokáže pracovat s citacemi: tři způsoby psaní odkazů v textu, nedokázala rozlišit citace a parafráze (velmi nepřehledné např. strana 8, 9, 10, 16, 17, 20, 21... aj). Citace nesplňují normu ISO 690 i v seznamu bibliografických odkazů. Ve výzkumné části není dotažena metodologie

V práci zohledňuji snahu vyzkoušet si metodu rozhovoru. Domnívám se, že během sbírání dat bylo autorce jasné, že rozřídění, vyhodnocení a analýza dat nebude možná bez jasného teoretického konceptu. Kapitola třetí je přehledně vypracovaná.

Aktuální téma práce takto zevrubně zpracované bych snad ještě doporučila k obhajobě, definitivní rozhodnutí ponechám na posouzení zkušební komise.

Otázky k obhajobě:

1. Vysvětlíte pojem ohrožené děti a delikventní děti, uveďte konkrétně.
2. Terciární prevence u dětí v pěstounské péči a možnosti sociálního pracovníka.
3. Otázka z textu práce: Vyjmenujte standardizované testy v oblasti sociální práce a kdo a kde s nimi pracují.

Strakonice 30. 6. 2010

Mgr. Irena Bublíková, oponent práce

